



Tunga fordon

nyhetsbrev juli 2023

Seminarium om Hållbarhet

Hållbarhet läser vi nuförtiden om ofta och även i detta nyhetsbrev förekommer det några gånger. Att arbeta med hållbarhet kan göras i både smått och stort. För somliga, både privat och professionellt, har det sedan länge varit en självklarhet med ett förhållningssätt som säkerställer ett hållbart handlande. För andra är det mycket att lära, förändra och implementera. Idag finns det andra krav från kunden/mellan företag än tidigare på information om vilka fotavtryck en produkt genererar. Att analysera en produkt och kunna redovisa hela livscykeln skapar tillgänglig kunskap, som kan kommuniceras på ett nytt sätt, och fakta kan också värderas.

Att uppnå emissions-/fossilfrihet kom först att handla om framdrivning och produktionsenergi, men nu alltmer också om val av råvara, material och dess cirkularitet. Vilka material används och hur sker bearbetningen av dessa? Flera av aspekterna kring hållbarhet berörde vi på ett seminarium med sjuötsikt en februaridag i Braås.

I seminariet kom vi att belysa flera av livscykelns faser. Thomas Hörnfeldt från SSAB berättade om deras miljöarbete och Hybridsatsningen gällande fossilfritt stål. Roger Sandberg med kollegorna Rikard Alm, Kristina Tejler och Johan Carlberg från Volvo CE i Braås talade om hur de arbetar med SSAB, om Livscykelanalyser som görs samt om satsningen på nybyggnation och de omställningar detta innebär för Volvo CE i Braås. Peter Leisner, Tekniska högskolan i Jönköping, talade om Megacasting, en gjuteriteknik som snabbt vunnit mark.

Ett högaktuellt ämne berördes då vi fick en överblick över länets energistatus av Pierre Ståhl från Energikontor Syd. Dagen avslutades med Märta Bergfors från Stena Circular Consulting som talade om "Design och affärsmodeller för en cirkulär ekonomi".



Märta Bergfors, Stena Circular Consulting

Föreningsstämma, ny månad nästa år samt presentatörer

Föreningsstämman hölls på Konecranes Liftruckar i Markaryd. Styrelsen förblev intakt, med inga bortfall eller nytillskott. Nästa år kommer stämman förläggas i maj. Detta eftersom den alltid krockar med studentfirandet. Inför stämman kommer styrelsen att arbeta med ett förslag på medlemsavgifter.

Stämman konstaterade att Tunga fordons fokuscirkel är aktuell och kommer troligtvis endast behöva små justeringar inför en ny strategiperiod med början 2024. Tack till Jörgen Sjöstrand för tiden i valberedningen.

Efter stämman hölls tre presentationer via Teams. Det handlade om transporter i norra Sverige, maskininläring i skärningspunkten mellan business intelligence och personalhantering samt Omställningslyftet, en nationell satsning på hållbarhetsarbete.

Workshop Hållbara värdekedjor 8 juni - Workshop Affärsmodeller senhösten 2023



Del av grupp under workshop. Från vänster: Stella Ek - Malmö Stad, Björn Annell - Lunds kommun, Anders Nilsson - Konecranes Liftruckar och Jon Eriksen - Kunnskapsbyen Lillestrøm

Den 8 juni samlades vi på Malmö stadshus för ett samarrangemang mellan Tunga fordon och Interreg-projektet Clean Construction Machinery. Workshop hölls om hållbara värdekedjor. Resultatet kommer att sammanställas i en rapport. Också de som inte kunde närvara kommer att kunna bli intervjuade för att underlaget ska bli så stort som möjligt. Många aspekter kom upp under dagen och diskussionerna i grupperna var mycket intressanta att lyssna till.

I nov/dec kommer vi anordna en workshop om affärsmodeller. Resultatet ska utgöra en beskrivning och analys av möjliga affärsmodeller som genom hela livscykeln ger kontroll över maskiner och essentiella komponenter. Vi kommer arbeta med både möjligheter och de utmaningar som finns. Exempel på system som kommer diskuteras är batterier och lokala lösningar för energilagring som ökar försörjningssäkerheten genom att kapa effektoppar samt fungerar som energibalans och reservkraft. Vinster med modularitet, uppgraderbarhet samt second-life, särskilt med koppling till batterier och batteribyten kommer att belysas.

Till workshopen senare i år är också de som inte är medlemmar i Tunga fordon välkomna. Om Du är intresserad, maila karin@tungafordon.com.

Seminarium Säkerhet 19 september

Den 19 september kommer att bjuda på ett lärorikt program. Då träffas vi på Rottne Industri för en heldag om säkerhet. Ur olika aspekter behandlar vi säkerhet. Dagen innehåller både säkerhet ur ett förarperspektiv, maskinens system och användning samt hantering av energilager och -bärare. Presentatörerna under dagen kommer från Högskolan i Borås, Södra, Länsförsäkring Kronoberg och RISE.

Vätgas och flytande väte

USA:s Energidepartement har publicerat presentationsmaterial (ej inspelat) och rapport från workshops i februari:

<https://www.energy.gov/eere/fuelcells/bulk-storage-gaseous-hydrogen-workshop>

<https://www.energy.gov/eere/fuelcells/liquid-hydrogen-technologies-workshop>



Smålands skogsindustri ska skapa större synlighet för dess hållbarhet

En regional kraftsamling görs för att synliggöra hur viktig skogen är för många aktörer. I dagsläget kommuniceras detta i fem delar, varav Tunga fordon ansvarar för en. Flera maskintyper är med från det att en avverkningsväg anläggs till lastning i en hamn. Fler än Tunga fordons medlemmar kommer att delta i det som förhoppningsvis kommer att bli ett projekt framåt.

Vi kommer att ha ett möte inom Arbetsmaskiner och lastvagnar i skogens värdekedja på SP Maskiner i Ljungby den 22 augusti.

Ur programförklaringen: "Skogen och träråvara är ett viktigt material när vi ställer om mot en hållbar värld. Detta märks inte minst i de färdplaner för fossilfri konkurrenskraft som 22 näringslivsbranscher har tagit fram inom ramen för Fossilfritt Sverige. Många av dessa färdplaner förlitar sig på råvaror från den svenska skogen för att klara av sin omställningsresa. Skogen är förnybar och genom att t.ex. bygga i trä binder vi kol som i sin tur bidrar till att motverka klimatförändringarna. Dock är inte alla delar i värdekedjan hållbar - skogsmaskiner, lastbilar, produktionsenheter m.m. använder i många fall fossil energi. Här kan flera av branschernas färdplaner komma in även som en möjliggörare för att göra skogens värdekedja mer hållbar. För att visa vägen för resten av Sverige har nu har ett 30-tal bolag i Småland gått samman för att gemensamt skapa världens första fossilfria värdekedja för skog och träprodukter. En kedja där alla delar skall bli fossilfria, allt ifrån lastbilstransporter och tunga fordon till produktionsprocesser och fabriker. Detta innebär att produkter såsom möbler och trähuselement kommer kunna produceras helt (eller nästintill) utan att belasta vårt klimat och Småland/Sverige kan bli först med att erbjuda världen en fossilfri produkt som inkluderar hela värdekedjan." Delarna i Värdekedja Skogen är:

1. Genomföra livscykelanalyser och kartläggning på träprodukter såsom IKEA-möbler och trähuselement
2. Arbetsmaskiner och lastvagnar i skogens värdekedja ansvarig Tunga fordon
3. Utveckla infrastrukturen
4. Skapa en marknad för dessa fossilfria produkter och tjänster genom att ställa krav i upphandlingar
5. Säkerställa att arbetat förankras till forskningen och de forskningsprojekt som finns inom området

Anmäl Dig till 22 augusti om Du vill vara med i Tunga fordons grupp. Om Du är intresserad av någon av de andra delarna, kontakta Karin så hänvisar hon Dig rätt. Under hösten kommer det att hållas möten i de olika paketen samt i storgrupp i november.

Studiebesök SEEL Swedish Electric Transport Laboratory

Ett studiebesök planeras hos SEEL en dag i vecka 43. Vi kommer under en dag besöka anläggningarna i både Borås och Säve. Datum och program kommer efter sommaren.

Den största av SEELs tre anläggningar finns vid Säve flygplats i Göteborg, med en yta om 14 000 kvadratmeter. Anläggningen kommer att kunna möta behov hos utvecklare av eldrivna personbilar, lastbilar, bussar, flygplan och fartyg. SEEL Göteborg erbjuder ett brett utbud av provning för elektromobilitet. Säkerhetskritisk provning är fokus för anläggningen i Borås. Bland annat avseende laddning, kortslutning, vibrationer, mekanisk chock, extrema temperaturer och brandrisker. SEEL Borås erbjuder miljövänligt förfarande vid förstörande provning.



Live Mølmen disputerade

Live Mølmen försvarade framgångsrikt sin doktorsavhandling med titeln "Durability Evaluation of PEM Fuel Cell Components" vid JTH den 16 juni. Live Mølmen har som industridoktorand utfört delar av sin forskning vid Sveriges forskningsinstitut RISE (Research Institutes of Sweden) och den handlar om livslängdsprovning av material för PEM (Proton Exchange Membrane/polymerelektrolytmembran) bränsleceller.

Forskningsprojektet har haft två huvudfokus. Det första är att testa nya, kostnads-effektiva materialval för olika komponenter i bränslecellen och analysera hur de degraderar. Det andra är att titta på hur en bränslecell med nya komponenter kan testas i labb för att mäta och jämföra både prestanda och livslängd. Live Mølmen har varit doktorand på Tekniska Högskolan vid Jönköping University inom forskarskolan Smart Industry Sweden. Lives handledare har varit professorerna Peter Leisner (ordförande Tunga fordon) och Caterina Zanella vid Tekniska Högskolan i Jönköping och Lars Fast, teknologie doktor och forskare på RISE.

Ett varmt grattis!



Från vänster: Peter Leisner, Live Mølmen, Lars Fast och Caterina Zanella

Glad Sommar

